

tabák a zdraví

Informační bulletin

III. Q 2004

Vydává Státní zdravotní ústav, Odborná skupina prevence závislosti,
Šrobárova 48, 100 42 Praha 10, tel. 267 082 328, fax: 267 310 291

Prevalence kuřáctví ve zdravotnictví 2003

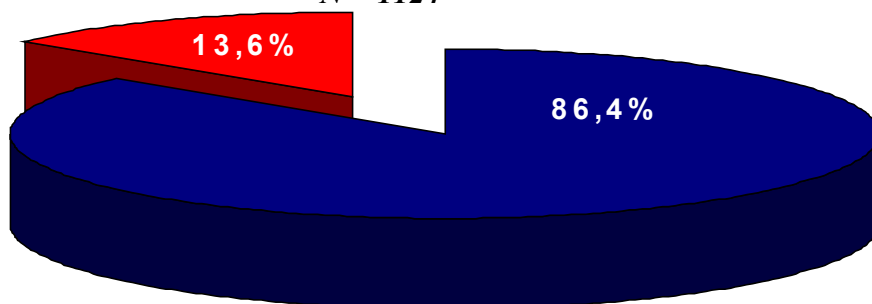
Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě

Hlavsová Marie, Červková Andrea

Prostřednictvím dotazníků – řízeným rozhovorem bylo osloveno celkem 1124 respondentů, zdravotnických pracovníků (lékařů, sester a jiných odborných pracovníků), náhodně vybraných profesí z nemocnic, poliklinik, soukromých ordinací, kteří se ve své každodenní praxi setkávají s kuřáckou veřejností, dětmi i mládeží. Kromě pohlaví, věku, pracovního zařazení jsme se dotazovali na jejich kuřácké návyky (pravidelný, příležitostný, bývalý kuřák), na rozhodnutí s kouřením přestat.

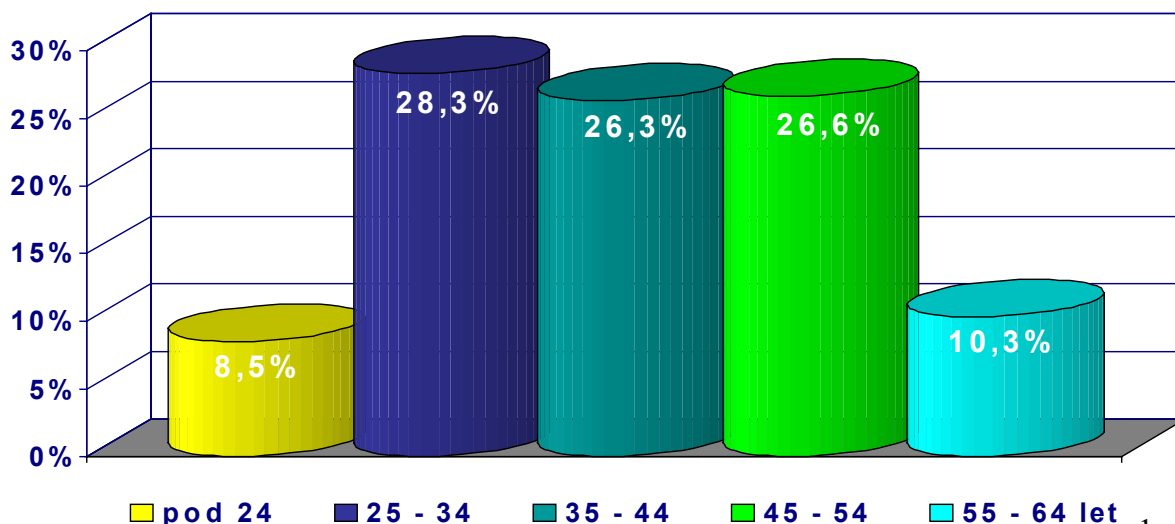
Cílem projektu bylo zjistit současný stav zdravotníků - kuřáků ve zdravotnických zařízeních na území města Ostravy a v působnosti poboček Zdravotních ústavů, odd. Podpory zdraví. Podpořit rozhodnutí každého kuřáka – zdravotníka přestat kouřit a poskytnout mu praktické rady a metody léčby, které mu budou nejvíce vyhovovat. Připomínat zdravotnickým pracovníkům důležitou roli vzoru nekuřáckého chování pro pacienty i sociální okolí. Seznámit zdravotníky s činností poradny pro odvykání kouření přímo ve zdravotnických zařízeních s propagací této poradny, ať již v prostorách VZP Ostrava nebo při ZÚ Ostrava. Podávání informací odvykání kouření po telefonu č. 596200466 představuje cennou pomoc kuřákům při jejich rozhodování přestat kouřit. Dotazníkové šetření a jeho postupné zpracovávání probíhalo dle časového harmonogramu do poloviny listopadu 2003. Dále pak následovala intervence s poradenskou činností, která pokračuje i nadále v roce 2004.

Rozdělení dle pohlaví
N = 1124

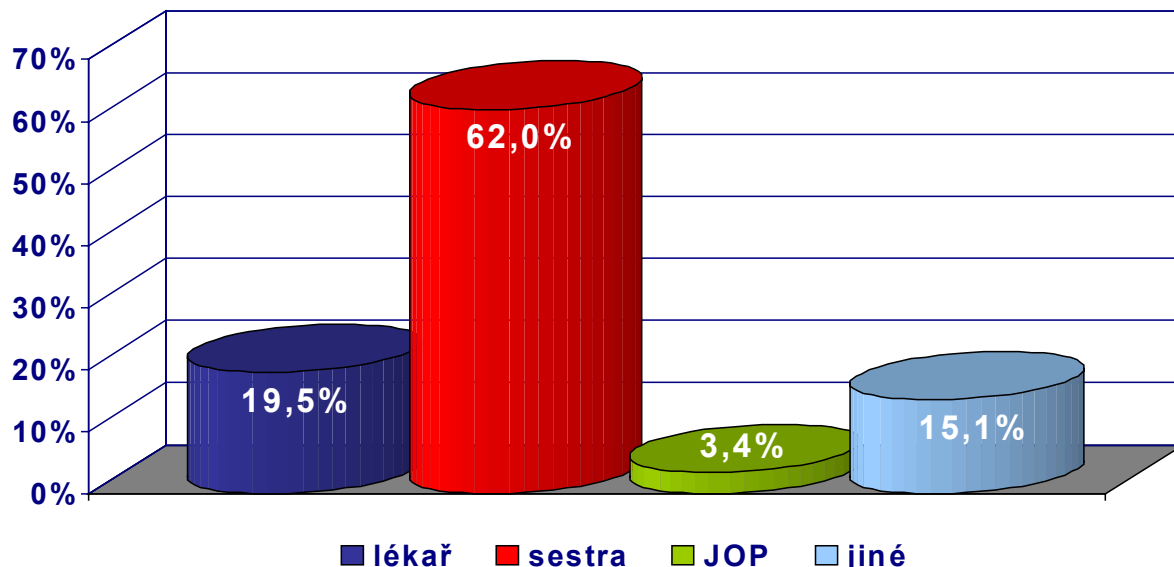

■ žena ■ muž

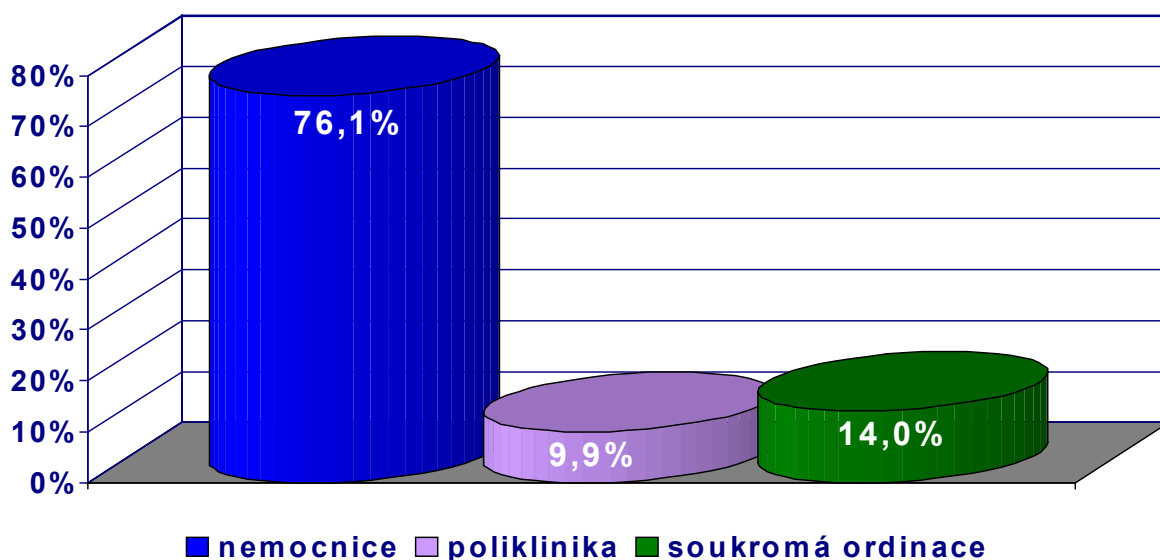
Rozdělení dle věkových skupin
N = 1124

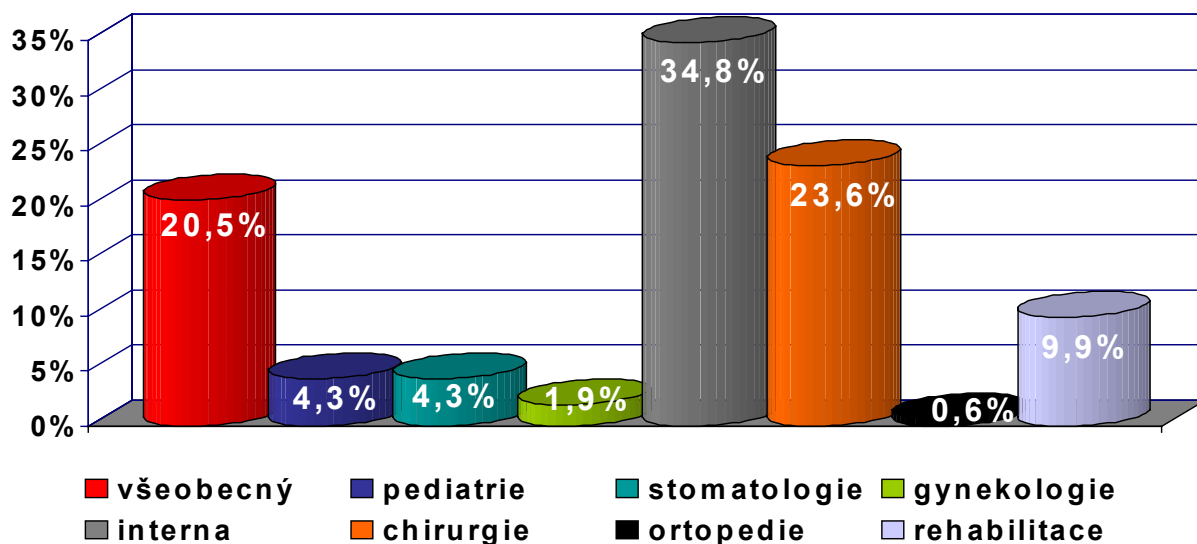
Pracovní zařazení
N = 1124

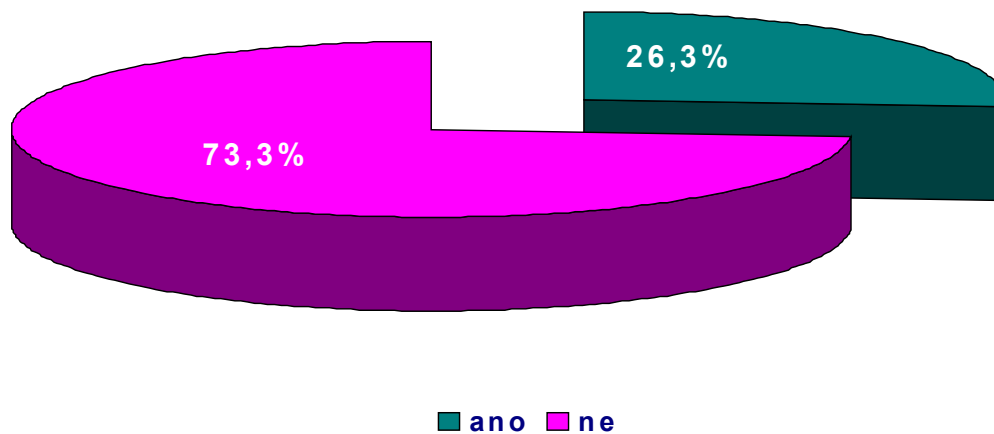
Zdravotnická zařízení
N = 1124

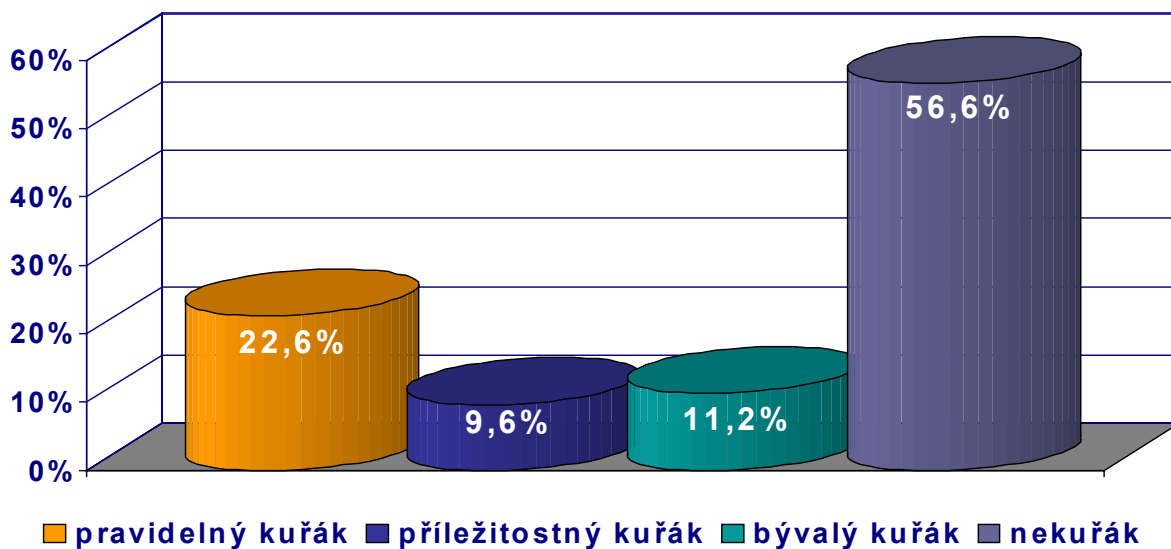
Specializace – obor
N=1124

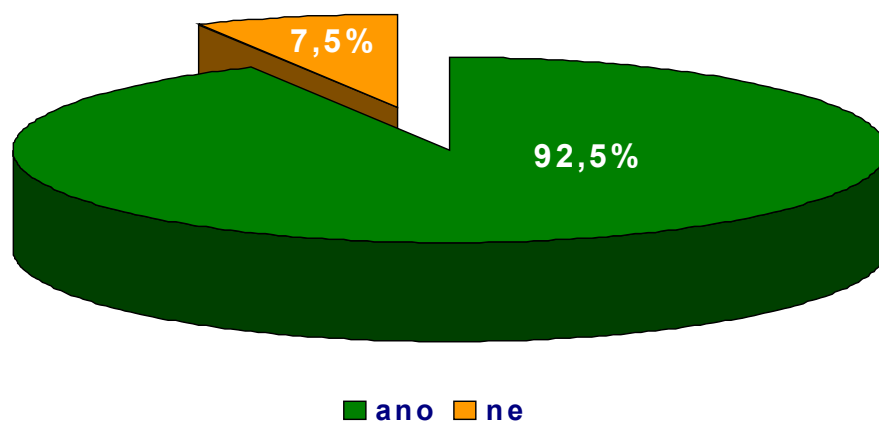
Vyhrazená místnost pro kuřáky
N = 1124

Rozdělení dle kuřáckého návyku
N = 1124

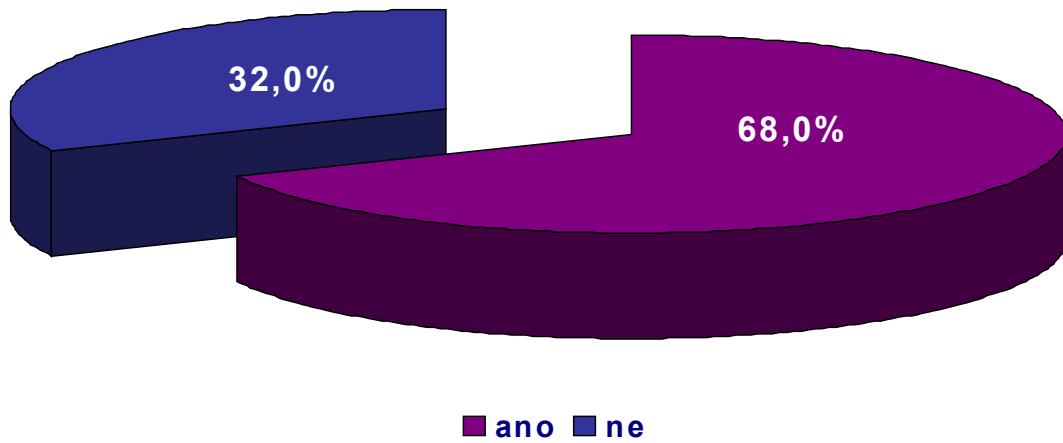

Kouřím cigarety ?
N = 360

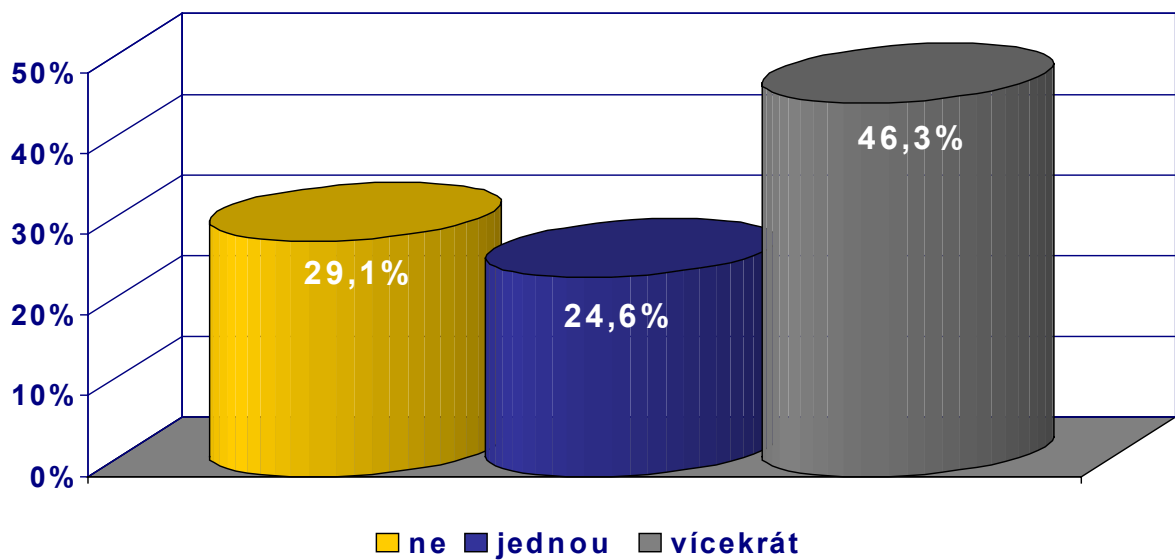
Chtěl(a) bych s kouřením přestat ?

N = 350

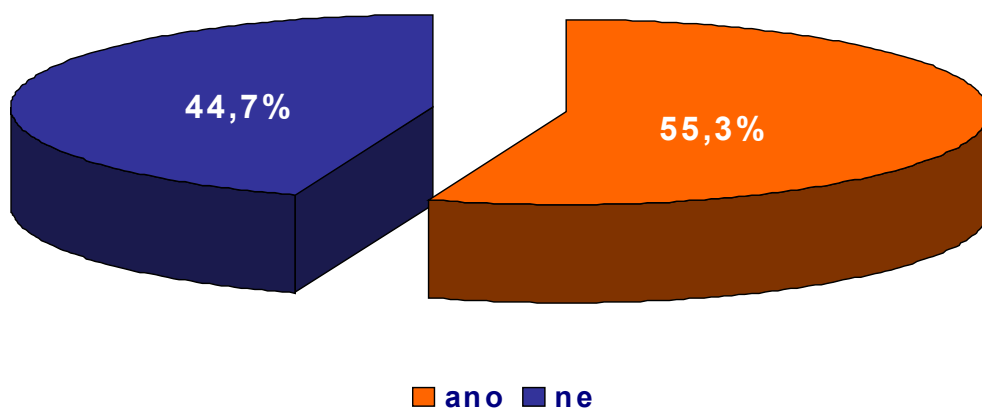
Zkoušel(a) jste s kouřením někdy přestat ?

N = 354

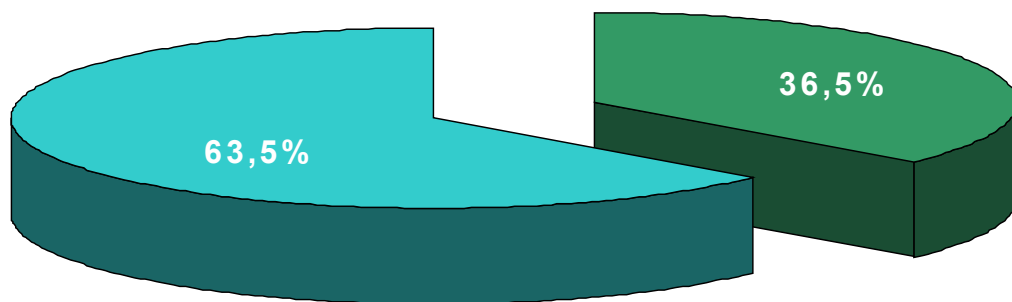

Vědí Vaši pacienti o Vašem kouření ?

N = 360

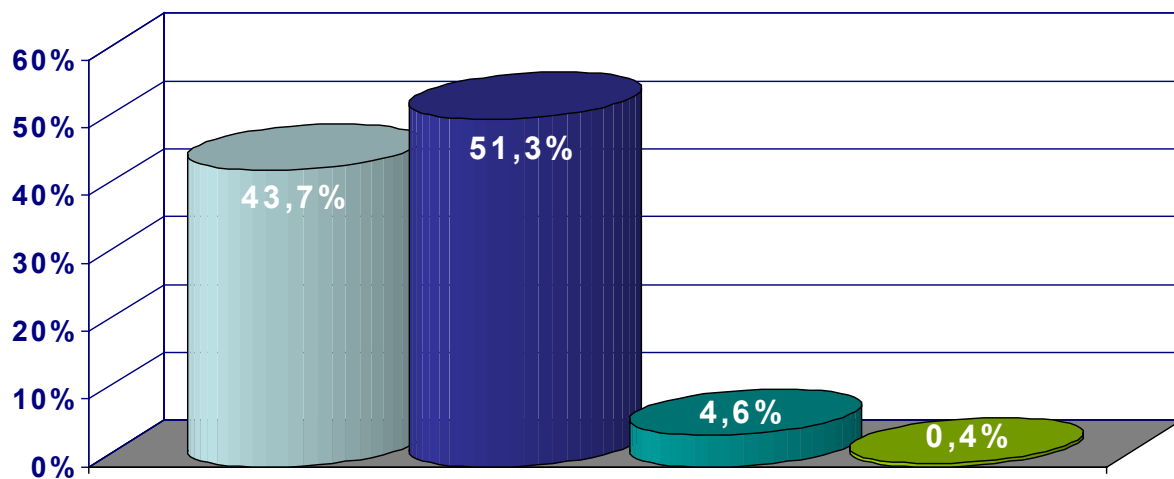

Ptáte se pacientů, zda- li kouří?
N = 1124

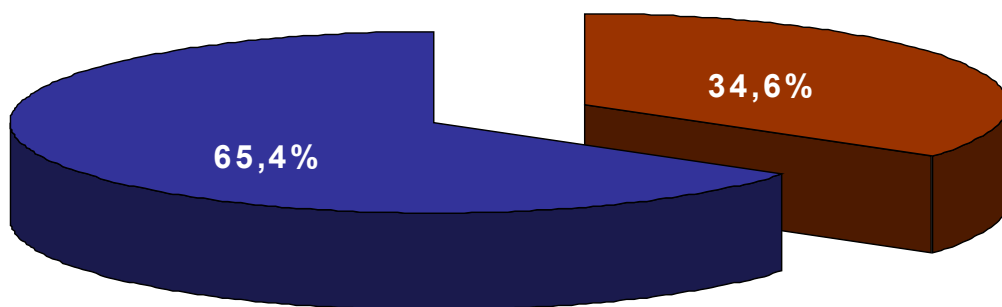
■ ano ■ ne

Doporučíte pacientům, kteří kouří, aby přestali ?
N = 1124

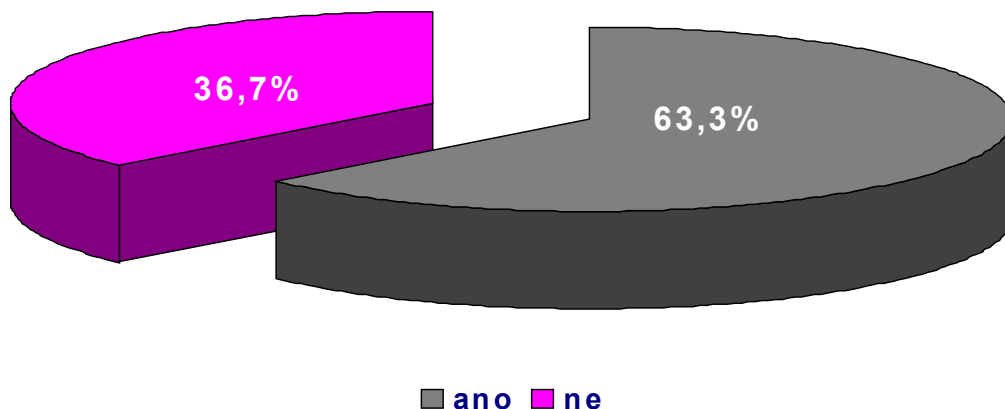
■ ne ■ ano ■ ano+ ZVM ■ ano+ poradna

Víte, kde se nachází poradny pro odvykání kouření ?
N = 1124

■ ano ■ ne

Znáte přípravky pro odvykání kouření N = 1124

Pravidelně a příležitostně kouří 32,2 % zdravotníků, toto číslo odpovídá statistickým údajům kouření zdravotnických pracovníků v ČR. Překvapivé je, že ve zdravotnických zařízeních, kde by se kouřit nemělo vůbec, jsou vyhrazeny pro kuřáky (26,3%). Ukázalo se, že široká veřejnost je na propagaci poradny pro odvykání kouření vnímavější a tím je lépe informována než zdravotníci.

Znalost nikotinových přípravků na odvykání kouření uvádí 63% zdravotníků (žvýkačka, náplast, inhalátor-špička, tablety). Zdraví pro všechny do 21. století klade důraz na propagaci nekouření ve zdravotnických zařízeních s cíleným působením na zaměstnavatele a zdravotníky. Lékař a sestra nekuřáci, pozitivní model úspěšného chování a působení na širokou veřejnost – děti, mládež a dospělé.

TABÁK JAKO BYLINA PRO FARMACEUTICKÝ PRŮMYSL?

Zajímavá zpráva na internetu informuje o práci výzkumníků z ústavu Virginia Tech v USA. Zabývají se tzv. rekombinovanými proteiny: jsou to proteiny, které se po příslušné genetické manipulaci vyskytují u jiného hostitele, než byl jejich původní. Jejich budoucnost je v léčbě různých onemocnění lidí i zvířat, i při vývoji nových vakcín. Pokud jsou rekombinované proteiny získávány ze živočišných materiálů, je třeba je velmi složitě a nákladně čistit od virů a bakteriálních toxinů, které mohou mít podobné patogenní vlastnosti jak pro zvířecího dárce tak i pro lidského příjemce. Proteiny z rostlinných tkání jsou v tomto ohledu výhodnější, neboť u rostlin je patogenní mikrosvět odlišný od živočišné říše a purifikace proteinů je nepoměrně jednodušší a lacinější.

Dr. Zhang ze zmíněné instituce spolu se třemi doktorandy se zabývají možnostmi získávat proteiny pro rekombinaci z tabáku. Důvodů je hned několik: jde o plodinu široce pěstovanou, ale nevyužitelnou pro potravinářské ani krmné účely. Listy zeleného tabáku se dají relativně snadno geneticky ovlivňovat, produkty se nedostávají do potravního řetězce.

V současné době studují protein relaxin: zdá se, že pomůže astmatickým pacientům, že bude využitelný u léčby letní zimnice a snad dokonce i u kardiovaskulárních onemocnění.

Podle Science Daily: D. Hrubá, UPL MU, Brno

Soutěž o nejzdařilejší akci v rámci Mezinárodního nekuřáckého dne 2004

určeno pro Střední zdravotnické a Vyšší zdravotnické školy

Při příležitosti **Mezinárodního nekuřáckého dne**, kterým je letos **18. listopad**, vyhlašuje Státní zdravotní ústav čtvrtý ročník **soutěže o nejzdařilejší akci**, která bude sloužit k propagaci tohoto dne.

Soutěž je určena pro studentky a studenty Středních zdravotnických a Vyšších zdravotnických škol jakožto budoucí zdravotnické profesionály, v jejichž rukou bude primární prevence, výchova ke zdraví a podpora zdraví.

Soutěže se mohou účastnit celé školy, jednotlivé třídy nebo jen vybraná skupina studentů. Každá škola se však může zúčastnit pouze v jedné kategorii.

Hodnotit se budou následující kritéria:

1. originalita nápadu
2. rozsah akce a počet účastníků (třída, obec,...)
3. ohlas ve sdělovacích prostředcích a ve veřejnosti
4. fotodokumentace

Soutěž bude vyhodnocena komisí složenou ze zástupců Státního zdravotního ústavu v týdnu následujícím po Mezinárodním nekuřáckém dni.

Pro vítěze jsou určeny tyto ceny:

1. místo: 5.000,- Kč
2. místo: 3.000,- Kč
3. místo: 2.000,- Kč
- ..

Přihlášku do soutěže je třeba podat do 31. 10. 2004 písemně, telefonicky, faxem nebo e-mailem na následující adresu, na které je též možno získat bližší informace.

Státní zdravotní ústav
OS prevence závislostí
Šrobárova 48
100 42 Praha 10
Tel.: 267082328
Fax: 267310291
e-mail: sovinova@szu.cz

